

ועדת החקירה למלחמת יום הכפורים

ישיבה קכ"ו - 28.7.74 - בוקר

אז.

הערו אל"ם ביורא חייקההיו"ר אגרנט:

אתה אל"ם ביורא חייקה?

ג. חייקה:

כן.

היו"ר אגרנט:

אתה מזהיר בהן צדק לומר את האמת?

ג. חייקה:

מזהיר.

היו"ר אגרנט:

הערות שלך סודית והדיון סודי.

ממתי היית סגן מפקד חטיבה 217?

ג. חייקה:

הגעתי לחטיבה בערך כחודש וחצי-חודשיים לפני

המלחמה. גרמתי להיות סג"ר בסיני והייתי צריך

להחליף שם/המח"ט כסמח"ט, כי המח"ט בחטיבת המילואים היה צריך לעזוב.

היו"ר אגרנט:

מתי?

ג. חייקה:

אחרי מאפייפה של שבוע. לפני המלחמה היה תרגיל

אוגדתי, אז המח"ט נשאר, כי הוא היה בסינוי חירום,

מינוי משני. היה היה צריך ללכת ללסוד. אחרי שבמרנו את התרגיל, אחרי שבועיים,

פרצה המלחמה.

נבנצל:

אולי תחאסץ להזכר מתי הגעת לשם? כי זה פרט חשוב.

7044

- ג. חייקה:
הגעתי בתחילת ספטמבר, אינני זוכר בדיוק מתי.
זה רשום אצלי.
- היו"ר אגרנט:
אתה היית אז סמ"ט של החטיבה הזו, ער מתי?
- ג. חייקה:
הייתי סמ"ט ער אחרי המלחמה. למעשה קיבלתי את
החטיבה כמאי השנה.
- היו"ר אגרנט:
נעשו למח"ט החטיבה?
- ג. חייקה:
כן.
- היו"ר אגרנט:
ספר לנו מספר פרטים על קורות חיך - מתי נולדת,
היכן, פרטים על החינוך שלך והפרטים הצבאיים
העיקריים.
- ג. חייקה:
נולדתי ב-1939 בכבל. עליתי לארץ בארך בגיל 9.
התחנתי ברמת-יוחנן. בייתי גם למעשה חבר מסק.
התגייסתי לצבא ולאחר סכן חזרתי למסק.
- היו"ר אגרנט:
מתי התגייסת?
- ג. חייקה:
ב-1957.
- היו"ר אגרנט:
אחרי הצבא חזרת למסק?
- ג. חייקה:
חזרתי, ובייסו אותי שוב, ומאז אני בצבא.
- היו"ר אגרנט:
מתי גייסו אותך עוד פעם?
- ג. חייקה:
ב-1961.
- היו"ר אגרנט:
מה היו השלבים שעברת בצבא?

ג. חייקה: התגייסתי לצנחנים. עברתי את כל השלבים עד מ"פ.

הייתי מפקד הסיירת של הצנחנים. למעשה במלחמה ששת הימים הייתי מפקד הסיירת. אחרי המלחמה עברתי לפו"ם. אחרי פו"ם עשיתי הסבה לטריון. הייתי מ"פ סנקים בהתשה. הייתי סג"ד בגדוד כסיני, סג"ד כסיני בגדוד סדיר והגעתי לחטיבת מילואים בתור סמח"ס.

היו"ר אגרנט: חטיבה 217 זו חטיבת מילואים?

ג. חייקה: כן.

היו"ר ארנט: תוכל לספר לנו מה קרה עם החטיבה שלך בימים

7 ו-8 באוקטובר?

ג. חייקה: הפח"ס למעשה עזב את החטיבה ---

היו"ר אגרנט: מה שמו של הפח"ס?

ג. חייקה: נחקה ניר. הוא עזב את החטיבה שבוע לפני המלחמה.

אני קיבלתי את החטיבה כסמח"ס, והוא ישב במינוי

חירום כסמח"ס. ביום ששי בצהריים למעשה שאירו אותנו בכסיס, את כל הסדירים, החטיבה

ונימנה הוראה להיות ככוננות לגיוס **פלא**. עשינו את כל ההכנות לגיוס החטיבה.

לפזלנו, לחטיבה היו למעשה 108 סנקים שוט-קל, כאשר היתה פלוגה אחת עם מנועים

בחוץ בטיפול חקופתי בימ"ח עצמו. עוד שלושה סנקים היו בבה"ד 20, למעשה להכשרת

מכונאים. זו היתה המטרה של הסנקים.

היו"ר אגרנט: שלושה סנקים היו בבה"ד 20?

ג. חייקה: כן. ו-108 סנקים היו בימ"ח, ו-7 או 8 סנקים -

אינני זוכר בדיוק - היו עם מנועים בחוץ בטיפול

חקופתי.

בכנצל: באיזה ימ"ח?

ג. חייקה: בבית-דרס. למעשה היינו בכוננות והזעקנו את כל הסדירים, אף אחד לא יצא. כל הסדירים היו בבסיס, כאשר היינו מוכנים לבייס, להפעיל את רשת הגיוס. אבל הוראה כזו לא ניתנה. כערכ יום הכפורים נקראתי לפיקוד מרכז - כי החסיבה הזו הייתה שייכת מבחינת הפיקוד לאוגדה 146, ואוגדה 146 הייתה ח"פ פיקוד מרכז באותה תקופה. נקראתי כערכ יום הכפורים לפיקוד מרכז לשמוע מה קורה. אז נאמר שהולכת להיות מלחמה, וכנראה שהשין של הסדרים והסורים יהיה לשעה שש כערכ.

ירי: מתי אמרו לאף לך את זאת?

ג. חייקה: ביום ששי או נדמה לי בשבת בבוקר.

ירי: זה הכול גדול. אתה לא זוכר את זה?

ג. חייקה: ביום שבת בבוקר כנראה. ממש קשה לי להזכר בזה היום.

ואז התכוננו והיינו מוכנים. ביום הכפורים בשעה

עשר קיבלנו הוראה לבייס, ואז הפעלנו את רשת הגיוס. למעשה שכעים אחוז מהחסיבה הגיעה עד שעה עשרה כלילה ליום הכפורים.

היו"ר אגרנט: לבית-דרס?

ג. חייקה: כן. כאשר מי שהגיע התחיל לזווד סנקים ולחמס, והצלחנו עד שעה אחת-עשרה כערך לזווד ולחמס 22 סנקים.

היו"ר אגרנט: עד שעה אחת-עשרה בבוקר?

ג. חייקה: כלילה. קיבלנו 22 מובילים והעלינו את הסנקים על

המובילים. למעשה כל המג"דים, המח"ט, רגס אני הייתי

כינייהם, קיבלנו פקודה לנסוע לגזרה הצפונית, לכאלוזה, כי שם המצב קשה, ולמעשה

אלה ההוראות שהיו בידי המח"ט.

אחרי כן במ.

לפני כן רשמה או
במ

ועדת החקירה - ישיבה קבועה

- 11 -

28.7.74 - בוקר

הער: אל"ם גיורא חייקה

חייקה (המשך): ושם נקבל עוד הוראות. ולא לעבור את קו נחל-ים עד שנקבל הוראה נוספת.

שאר החטיבה נשארה להמשך ההצטיידות והגיוס ובמשך הלילה ולמחרת בבוקר קיבלנו עוד מובילים והעמיסו עליהם סנקים ושלחו אותם למטה לכיוון בלוצה.

כשהגענו לקראת שחר לאזור נחל-ים אני למעשה עברתי את כל השיירה והגעתי למעשה לפני המוביל הראשון. ראיתי שבנחל-ים אין בעיות ואין אף אחד והמשכנו. הגענו לאזור רומני ושם פגשנו את סגן מפקד האוגדה, אוגדה 162, 162 היתה אוגדה של הגייס, ואנחנו עברנו לאוגדה הזאת אחרי שחילקו את הכוחות במטכל ועברנו לאוגדה הזאת מאוגדה 146.

הגענו לאזור רומני. התחלנו להוריד סנקים. הגדוד הראשון שהגיע לשם היה גדוד 113, גדוד בפיקודו של אסף יגור, והסיפור סוכר. ועברו מספר סנקים. בסתבר שחלק מן הסנקים נעצר מכיון שלמוסילים לא היה מספיק דלק. ואני למטה עסקתי בדבר הזה, נתתי הוראה להוריד את כל הסנקים למטה ולהמשיך על זחלים.

מכחלנת חימוש וזינוד, מקלעים וכל השאר היו הדברים בסדר למזלנו, היינו מלאים. שם המח"ט עבר קדימה והתקבלה הוראה לחפוס עם גדוד אחד את אזור "מרתף", זה התעוז שנמצא על ציר קנטרה - בלוצה, ולחפוס את אזור "יורם" - זה ציר הכיבוש, או - דרך הפלסיק, ליצור מין קו בין "יורם", "מרתף" ו"ורמונט". למעשה הגיעו שלוש מסגרות גדודיות, ובכל גדוד היו בין 9 ל-10 סנקים. הגדוד הראשון חפס את "יורם" ו"מרתף"....

מתי זה היה?

הי"ר אברנט:

זה היה ביום ראשון בבוקר, ה-7.10.

חייקה:

אזור "ורמונט" נתפס יותר מאוחר ע"י גדוד שלישי, שהוא

היה בהתארגנות באזור "פושקין", למעשה מה שמאיים לציר הרוחב, שנקרא "כרטיסן". כאן היה כסיס טילים שלנו, של "הוקיס".

במשך כל היום קיבלנו סנקים וצוותים, אלה היו צוותים

לא אורגניים, צוותים שאנחנו ארגנו בנקודת הירידה ברומני. במשך כל יום ראשון בנינו למעשה את הכוח. הגיעו גם סנקים וגם צוותים, ואנחנו בנינו צוותים, הכנסנו לסנקים ושלחנו, בנינו כך את החטיבה. בנינו בסך הכל עד יום ראשון כלילה, אינני זוכר את השעה, הצלחנו לבנות 72 - 75 סנקים עם צוותים, כשהצוותים לא כולם היו אורגניים של הגדודים, למעשה אלה צוותים אורגניים של החטיבה, אבל לא אורגניים בתוך הגדודים ולא אורגניים בתוך הצוותים. כי היחה הכעיה של הסעת הצוותים. היות ולמובילים אין מקום לארבעה אנשים, אלא לאיש אחד נוסף בקבינה של הרכב, ואי אפשר לשלוח את הצוותים עם המופילים. והצוותים הגיעו באוטובוסים, ולא היה חאום מדויק בין נסיעת המובילים לנסיעת האוטובוסים ונוצרה הכעיה הזאת.

בערך ב-7.30 - 8.00 בערך ביום ראשון בבוקר התגלה באזור

רומני מארב של קומנדו שנחתו בלילה, עד כמה שאני יודע הם נחתו מן האויר, נחתו בהליקופטרים, ועד אז לא טיפלו בהם. הם איפשרו לחלק מן הכוח שלנו לעבור לכיוון בלוח ולתארגן במקומות שהזכרתי, ובשלב מסויים הם התחילו לפתוח באש. זה היה מארב עם חזית של בערך ק"מ וחצי, עם נשק נ"ט. בהתחלה לא ידענו שזה מארב. אני באותו זמן הייתי בכלוח, המח"ט היה כבר קדימה. נסעתי לראות מה קורה עם הצוותים. חלק מהצוותים הגיע לבלוח ורציתי להחזיר אותם על מנת לצרף אותם לסנקים. ואז אני שמעתי ממג"ד אחד שאומר לי "יש פה חוליה שיורה". אמרתי לו "רגע, אני בא לראות". אני הייתי על ג'יפ סיור ונסעתי בחזרה לרומני. ואז נכנסתי למארב הזה, ג'יפ בודד, וחטפנו שם אש רצינית, ק"מ וחצי, עם כל מה שיש. הם פגעו בארגז הפעולה של הג'יפ עם צרור. אני חטפתי אז רסיסים בפנים, אבל זה לא היה נורא. ואז היה ברור שיש פה מארב גדול. ישבה שם לפחות פלוגה, ואני אמרתי ברשת הפיקוד החטיבתית לא להכניס שום דבר דרך שם, אלא להכניס אותם מלמעלה ולהתחיל לתקוף אותם מן האגפים, סמזרה וממערב. בסופו של דבר זה היה כך. אבל לא הספיקו לקבל

704J

בס

- 13 - 20 -

ועדת החקירה - ישיבה קכ"ו

28.7.74 - בוקר

העד: אל"ם גיורא חייקה

את הידיעה ולא הבינו בדיוק מה קורה. בינתיים נכנס סנק אחד ועוד שני זחל"מים
למארב.

אח"כ רשמה שא

7050 א

ג. חייקה:

הם פשוט נדפקו שם. היו לנו שם 8 הרוגים ועוד איזה פצועים. היה צריך לחלץ שם את הפצועים. באותו

זמן לעשות ביצוע של איגוף ולעלות על ה"קוסמונוס" האלה. והפעולה הזאת הסתיימה. הדרך הזאת הייתה פתוחה להמשיך קבלת סנקים להתארגנות גם לשאר הכוחות.

זה היה יום ראשון. למעשה פה ששיבש לנו את כל העניין של ההתארגנות זה היה המארב הזה בין רוסני לבלוזה. כלילה, למעשה, פה היה דיווח של ספקד האוגדה למח"ט. אני לא קיבלתי את זה מספקד האוגדה, אלא מהמחט, שכמעט שלא נשארו סנקים בגיזרה הזאת. יש אולי 4 סנקים תאקנינים וכשירים. אנחנו צריכים לקו ולנהל למחרת, ביום שני ה-8 לחודש קרב השהיה. והמגמה תהיה להגיע עד לכביש הרוחב. וזה יהיה קו העצירה שלנו. זאת הייתה המגמה למחרת ב-8 לחודש.

לסקוב: באיזה עעה זה נאמר?

ג. חייקה: זה נאמר כלילה ב-9 בערב. משהו כזה. אני נקראתי מרוסני למחט, הוא ישב בדיוק בצומת "כרטיסן", כאשר שני גדודים היו קדימה וגדוד אחד התרכז ב"פושקיין"

ידין: מה פרוש קו הרוחב? הלא אתם הייתם על קו הרוחב?

ג. חייקה: כן, אבל שני גדודים היו קדימה.

לסקוב: 113 ו-142 ?

ג. חייקה: 126 ו-113. שמה נקראו כולם והיתה קבוצה פקודות כזאת.

לסקוב: זה הגיע מהאוגדה?

ג. חייקה: זה הגיע מהאוגדה. למעשה, הדברים לא היו כל כך

ברורים. למעשה לא נשאר הרכה מה לעשות. המעוזים הולכים ליפול. יש עוד אנשים במעוזים. ואחר-כך אני אמשיך ואספר.

קו הרוחב יהיה למעשה קו העצירה.

לסקוב: מה אתם צריכים לעשות על קו הרוחב?

ג. חייקה: ליצור שם קו עצירה. ז"א- משם ומזרחה אין נסיגה, אלא להילחם עד הסוף. זאת הייתה בערך הכוונה. למען

האסה לא היו פקודות ברורות לבטרי.

היו"ר אגרנט: אחת יכול להצביע על המקום הזה?

ג. חייקה:

(העד מצביע על הספה) זה דרך החתם וזה
לקסיקון - כביש ההעלה.

בלילה ניחנה הוראה לבצע על ידי גדוד אחד, אשר ישב ב"יורם" ו"מרתף" מין פעולת הסחת, כדי ליצור מצב כאילו שאנחנו הולכים לתקוף את המעוזים. איזה מין החקפת נגד, כדי להוציא מאזור קנטרה, סמה שנשאר, נשאר שם 42 איש - חיל ותואם בין האוגדה ובין חסיכת המרחב.

היו"ר אגרנט:

סליחה, לא הבינתי. להוציא מאורך קנטרה מה?

ג. חייקה:

42 חייל שהיו במעוזים. אלה היו חיילים, גם חיילים שישבו במעוזים וגם אנשי צוות מ-460 שנדפקו שם. הם היו צריכים להילחץ משם בכוחות עצמם, בחסות ההסתה הזאת ולהגיע לקו כוחותינו. ההסתה הזאת נעשתה בסך הילה.

לסקוב:

על ידי איזה גדוד?

ג. חייקה:

על ידי גדוד 113. ואז באמת בבקר לקראת שחר הגיעו 24 איש מול "ורטוט", מול גדוד 126. ואז רצו ממש לירות עליהם. אבל אחד מהחבר'ה שמה נפנף בציצית, בספס סלית וראו אותו דרך הפרי-טלסקופ והבינו שאלה חבר'ה שלנו. נתנו להם להתקרב, וחילצו את כולם. חלק מהם המשיך אתנו בלחימה עד סוף המלחמה. חלק מהם נהרג במשך המלחמה, על כל פנים הגיעו לשם 24 איש. הגדוד חילץ אותם. חלק היה צריך לספל בהם, היו פצועים. על כך פנים היה חלוץ, אבל לא של 42 איש. השאר נפלו בדרך, עלו על מארכים. הם הגיעו די הסומים, כהלם.

זה יום שני בבקר, ה-8 לחודש. עכשיו נחקבלה הוראה שצריך לרדת מהצפון, מהגיזרה הצפונית ולסטוף בין ציר החתם, ציר "חזית" ובין "לקסיקון", עד לאיזור "חזיון", "שהף" - "חזיון", "ז"א - הפירדאן. לטוף עם כל האוגדה. אנחנו היינו צפוניים. אנחנו קיבלנו גם פקודה להשאיר גדוד טנקים הגיזרה הצפונית. ירדנו עם שני גדודים, גדוד 142 וגדוד 113. 113 היה קדימה, כפי שאמרתי קודם, ו-142 - הגדוד השלישי שלנו - היה ב"פושקין", על "מאדים". שני הגדודים האלה קיבלו הוראה להמשיך דרומה, כאשר גוד 113 היה מסורה לדרך החתם ו-142 על חזיתה, והפקודה היתה לטוף מה שיש בדרך, להרוג ולהמשיך. זאת היתה הפקודה.

הגענו לאיזור "הברגה" - "זרקור". הברגה - למעשה

זה תעוז ו"זרקור" זה מין מקום שולט. הגענו לאיזור הזה.

כאשר נחקבלה פקודה - ואני את זה שמעתי ברשת

7052

הפיקוד של האוגדה - שאלוף הפיקוד אוטר למפקד האוגדה : צריך להיכנס לאיזור
"חזיון ו"שחף", לכבוש ולהשתלט על איזה ראש גשר קטן ולהעביר מספר טנקים.

הינ"ר אגרנט: איזה איזור זה היה?

צאצאצאצאצא

באיזה שעה זה היה? לסרוב:

אחה וחצי - שחיים. ג. חייקה:

אתרי כן אא

7053

- היו"ר אגרנט:
ויזה אזור?
ג. חייקה:
אזור שחף וחיזיון.
לסקוב:
זה אחרי ש-460...
ג. חייקה:
לא ידענו. ידענו שהיה שם משהו, אבל לא ידענו
כבירור שהיתה שם כבוקר החקפה ונכסלה.
לפי זה ספקד האוגדה גם העביר פקודה למח"ט ברשת הפיקוד האוגדחית. למעשה שמענו
את הכל. התחלנו להתארגן לרדת בשני צירים. זו היתה התכנית. אנחנו קיבלנו
את הגיזרה מצפון לחביבה בכיוון חיזיון, וגדוד של חטיבה 460 צריך היה להסער
מדרום לחביבה, ועוד גדוד שלנו 142 על ערוכ, לעשות החקפה כזאת על הציר
ולרדת לשחף. הפקודה היתה להעביר אפילו שלושה טנקים לצד השני. זה היה מודגש:
אפילו שלושה טנקים. חשבנו: הנה, זהו, זה חולך.
לסקוב:
הפקודה ניתנה לאוגדה, או הפקודה ניתנה לאוגדה ואסרה:
יעטו את זה 113 ו-142?
ג. חייקה:
הפקודה / ל אלוף הפיקוד ניתנה לאוגדה בתור פקודה,
טצריך להגיע לשחף - חיזיון, להשתלט שם על ראש
גשר, ולהשתמש בגשרים שלהם ולהעביר מספר טנקים, ואפילו שלושה טנקים.
מאוחר יותר ידעתי שמפקד האוגדה למח"ט שלנו לתאם
עם ספקד חטיבה 460 הסתערות לכיוון חיזיון.
ידין:
מה ידעת באותו זמן, לא מאוחר יותר?
ג. חייקה:
באותו זמן שמעתי ברשתות הפיקוד -
ידין:
אם שמעת ברשתות הפיקוד / ל האוגדה זה עדיין לא הוראה
לאוגדה לפעול. מה קיבלת מספקד האוגדה?
ג. חייקה:
קיבלנו כמעט אותו נוסח של פקודה: לרוץ לחיזיון
ושחף, לנטות להשתלט על ראש גשר ולהעביר כמה מאפשר
יותר טנקים, ואפילו 3 טנקים. התרשמנו מפקודות אלה שהולך להיות משהו מעניין.

7054

- ידין.
ג. חייקה:
איפה היית אתה בזיקה למפקד החטיבה באותו זמן?
הייתי עם המפקדה העיקרית. למעשה אחרי שהחטיבה
ירדה הייתי עם המפקדה העיקרית באזור הכרמל.
ידין:
ג. חייקה:
ואיפה היה מפקד החטיבה?
מפקד החטיבה היה עם 113. חיכף אסביר.
גדוד 142 התחיל לרדת וגם גדוד 113, בכיוון מערב.
לסקוב:
ג. חייקה:
בשני הצדדים של כביש החם?
לא, אני מדבר עכשיו על הכרמל וזרקוק. התחילו לרדת
גדוד 113 על חכיבה, וגדוד 142 על ערוב - שני
צירים. היו לנו שני גדודים. בשלב זה גם לא היו הרכה טנקים, ככל גדוד
היו בערך 18 - 20 טנקים.
אני חושב שפה היתה הטעות הרצינית. לא היה הד
מלמטה. מפקדי החטיבות, או המג"דים, או אפילו מפקד האוגדה צריך היה לדרוש:
כמה טנקים יש לכם, מה קורה שם, איך אתה הולך לתקוף? לא היה דבר כזה.
לא היה איטור תכניות אפילו בקשר. בדרך כלל כשהולכים להתקפה כזאת, -
אני לא יודע, כנראה שפה כולם התלהבו והתרשמו שאין שום דבר.
לסקוב:
ג. חייקה:
זה היה אחר הצהריים, בערך אחת - שתיים?
זה היה אחר הצהריים. ואז התחילה ההתקפה, כמו
שאמרתי, גדוד 142 הצפוני על ערוב נתקל בסילים
ומיד חטף שתי פגיעות בטנקים, שני טנקים נשרפו מיד. הוא דיווח למח"ט
שיש לו נפגעים והסג"ד שלו נהרג. המח"ט אמר לשי"א אל תרד יותר, תעצור,
חטפה עליו.
לסקוב:
ג. חייקה:
113 ידע ש/142 נעצר?
אני מעריך שכן, כי 142 דיבר כרשת הפיקוד החטיבתית,
ולמג"ד יש האזנה לרשת הפיקוד החטיבתית. אני מניח
שידע.

7055

המה"ט אמר לו: השאר במקופך, תחפה עלי מסם.

עד כמה שאני מכין, חיפוי מאזור ערוב הוא בלתי אפשרי, קשה מאד. יש שם
דיונות, ובכלל הסווח הוא של 5 _ 6 ק"מ.

לסקוב. האם לא הייתם צריכים לקבל גם את הגדוד של שמשי

לפעולה הזאת?

ג. חייקה: הגדוד של שמשי צריך היה להצטרף להתקפה גם לפי
התאום של נתקה עם מה"ט 460.

לסקוב. 500?

ג. חייקה: נכון שהגדוד של שמשי הוא של 500, אבל הוא עבר

ל-460. כי גדוד אחר, גדוד 19 של עדיני, נדפק

בבוקר. אף אחד לא ידע על זה, לא היו דיווחים למעלה, לא ידעו מה קורה.

התחילה ההתקפה כ ירדו למטה, בסווחים של 2 ק"מ

מלכסיקון, סקו התעלה. גדוד 113 נכנס למארב, כשגדוד שני של 460 לא התקדם,

הוא היה מאחור, והוא התחיל להתאכל - היו על הרמפות טילים, וכנראה גם טנקים.

אני לא ראיתי את זה, לא הייתי שם. הייתי באותו זמן על הברגה. למעשה הגדוד,

עד שקיבל פקודת שיפור עמדות לאחור, או נגיד נסיגה, זה היה מאוחר, המג"ד

קיבל פגיעה בטנק במסתחום(?), לא יכול היה לזוז, מיד אחרי זה קיבל פגיעה

בקשר ולא יכול היה לדווח. למעשה ההתקפה נכשלה. השארנו שם נדסה לי 14 טנקים.

היה ניסיון חילוץ של אחד הנפגעים. למעשה כל הנפגעים שם נהרגו. סג"ד נהרג,

סג"ד הלך בשבי. נסארו שלושה טנקים שפיגרו, ועוד מ"פ. מאוחר יותר נעשה ניסיון

בעקטנות להוציא מסם פצועים.

לסקוב: באיזה שעה?

ג. חייקה: בארבע או קרוב לזה, אי אפשר היה, אי אפשר היה

להכנס לשם, כי זה היה מערך. הם כבר הספיקו

להתחפש במשך יומיים אלה, להחארגן טוב. למעשה גדוד 113 נדפק על המערך, נדפק

גם מאחור, נדפק גם מלפנים, גם מהרמפות.

- לא היה קיטור עם 460 כש-217 החחיל לזוז דרוסה, לסקוב:
לה היה קיטור? 460 לא המתין למשהו?
460 היה שם, אבל הוא לז הצטרף להסתערות. ג. חייקה:
מה נגמר בינו ובין ספקד החטיבה?
עד כמה שאני יודע מספקד החטיבה, נגמר בינו לסקוב:
ובין ספקד החטיבה שמסתערים ביחד שני הגדודים.
לא היה מקום שיבין ט-217 בא בכלל להחליף את 460 לסקוב:
לאחר שזה נדפק בבוקר?
לא. זה היה גדוד אחר. הגדוד של שמשי גם כן היה, ג. חייקה:
אבל הוא נשאר. עד כמה שאני זוכר, גם לגדוד הזה לא
היו הרבה טנקים.
האם אמר סח"ט 460 לנחקה מה היה המצב, מה קרה לו לסקוב:
בבוקר? האם מישהו אמר לאסף מה שקרה בבוקר?

ועדה החקירה - 28.7.74
ישיבה בקר
העד: אל"ם גיורא חייקה

לפני רשמה אא
7057 אב

ג. חייקה :

עד כמה שאני יודע - לא, יכל להיות שהיו חילופים -

דברים, אבל לא הודגש הענין שפה היה קרב בבקר ונכשל בצורה

רצינית. אנחנו לא ידענו מזה. גם מפקד החטיבה לא ידע.

ידין :

אם מפקד 460 אומר לנו, שכשהגיע אליו מפקד החטיבה

שלך אמר לו: "אל תעשה את ההתקפה קדימה חזיתית, כי

אנחנו כבר עשינו בנכשלנו", האם זה לא יהיה מדויק ? או אתה לא יודע כי לא היית ~~שם~~ ?

ג. חייקה :

לא הייתי שם. אני הייתי על "הכרבה" באותו זמן. על

כל פנים, אני יודע מהמח"ט שלא נאמר/דבר כזה.

המח"ט מיוס בארה"כ.

לסקוב :

היה נסיון להכניס את שמשו בשכיל אולי לחלץ את 113 ?

113 נכנס לפעולה בערך ב-14.30. בשעה זאת נכנסו

שני הגדודים, 142 נחקע מיד. 113 כבר נמצא בצרות בשעה 14.30 בערך.

ג. חייקה :

הגדוד השני שהיה מדרום והגדוד של שמשו, לא הכניסו

אותו. הוא עמד מרחוק.

לסקוב :

אתה לא יודע אם פנו להכניס אותו? בקשו?

ג. חייקה :

המח"ט ביקש ממח"ט 460 בקשר האוגרתי להכניס את שמשו

להכנס אחי להסתערות - אאאאאאאאאאאא ושאל אותו: "איפה

אתה?" אז הוא אמר לו: "אני פה, אני שם, אני מחפה". לא דברים ברורים.

לסקוב :

הגדוד היחיד שנשאר ל-460 זה היה שמשו והוא עסק

בחיפוי? על מה?

ג.חייקה:

הוא טען שהוא עוסק בחיפוי. אם כי לפי דברי המ"מ
הוא היה צריך להסתער יחד עם 113.

לסקוב:

ז"א לפי הסיכום שהיה באוגדה, נתקף קיבל ח"פ את
שמי?

ג.חייקה:

לא. הוא לא קיבל ח"פ, אלא גם 460 וגם 113 מסמעות
יחד לכוון חזיון. מה שקרה אחר כך, זה שמי שנשאר-

נשאר, מי שנחלץ - נחלץ, ובחורן זמן קצר התפתחה התקפת נגד של נגמשים וסנקים
וחי"ר כיניהם. היה פה די קרוב לנתינת פקודה - על כל פנים עשו הכנות - שאנו ניסוב
אחורה מ"הברגה" כי כאמת כבר לא היה שם שום דבר, חוץ מסנקים בובדים שהזעקנו אותם
מאחור להכניס אותם פנימה לקראת ההתקפה הזאת, התקפת הנגד שלהם, ואיך שהוא התקפת
הנגד הזאת נעצרה עם דמדומים כשהם סבלו אכזרה די גדולה כיון שהם התקדמו ואנחנו
עמדנו, ועם מעט מאר סנקים של שמי של 460 ומה שנשאר שלנו שהזרמנו עוד כמה
סנקים וזה לא משמעותי, והם נעצרו. עצרנו אותם ויותר מאוחר עלינו על "הברגה"
והיתה התארגנות לקראת יום ה-9 לחדש.

לסקוב:

בקשר לבקר, אולי אתה יודע מאיפה נקלטה הידיעה
כאילו שעברנו לצד השני? פחאס נשמעה איזה ידיעה

אופטימית שעברנו, אתה יודע מאיפה זה בא? יודע לך? שמעה על זה?

ג.חייקה:

אני לא יודע על שום ידיעה כזאת. אף אחד לא דיווח
על מעבר. אני לא יודע על ידיעה כזאת שום דבר.

יכל להיות שזאת שמועה שמישהו הכניס אותה לקשר. על כל פנים, איש מהכוחות שהיו
שם כשטח באזור הזה לא דיווח שום דיווח כזה שעברנו.

- היו"ר אגרנט :
איפה אתה היית כל הזמן?
- ג.חייקה:
על "הברגה" עם הספקדה העיקרית. במקרה הזה.
- לסקוב:
פקודת הירידה משטחי היס"חים דרוסה - ממי נחקבלה,
מהאוגדה או מהפיקוד?
- ג.חייקה:
אנחנו עוד באוהו יום, יום הכפורים, אחרי הצהריים,
המח"ט נקרא למפקד הגייס שהוא היה מפקד אוגדה 162
ואז עברנו ח"פ 162 וקבלנו את כל הפקודות מ-162.
- לסקוב:
מה הייתה פקודת הירידה לשטח? עד כמה שאתה זוכר?
- ג.חייקה:
הפקודה הייתה שאנחנו יורדים לגיזרה הצפונית ואנו
מחורונים לצלוח. לא ידעו בדיוק.
- לסקוב:
הפקודה הייתה מינהלית או מבצעית?
- ג.חייקה:
לא הייתה פקודה כתובה. אני את הפקודה לא קבלתי
ממפקד האוגדה, קבלתי אותה דרך המח"ט.
- לסקוב:
הפקודה הייתה ירידה מינהלית?
- ג.חייקה:
ירידה על טובילים. אנחנו נקבל טובילים ואנחנו
יורדים כמה יוחר סהר עד אזור נחל-ים ורומני.
- לסקוב:
ידעתם אם ארסילריה יורדת לפניכם או אחריכם? אם
חרסס יורד לפניכם או אחריכם? לא ידעתם. נתנו
לכם ציר ואסרו לך זמנים להגיע.
- ג.חייקה:
נתנו לי ציר וזהו זה.

אג

לסקוב: מה הסודיעין שהיה לך, שהיה לאוגדה ולחטיבה וכן ליחידות, על הכחות המצריים שעברו לגדה המזרחית והיכן הם עברו? מה יש בגדה המערבית ומה יש בצד השני?

ג. חייקה: על עצמות לא ידענו. ידעו על חי"ר שעבר ועל חלק מחטיבות הסנקים של הדויזיות. למעשה, בשלב הזה שהגענו לרומני, ידענו למעשה שהמעוזים נלחמים על חייהם ויש כחות גם של סנקים וגם איפה. למעשה, ידענו ש"אורקל" נפל, "לחצנית" וכל המעוזים של הציר נפלו. נשאר קנטרה ו"מפרקת".

לסקוב: איפה הקימו ראשי גשר?
ג.חייקה: ראשי גשר, ידענו על גשרים בקנטרה ועל "מפרקת". ידענו על גשרים אלה שאפשר להעביר סנקים ורכב.

לסקוב: זה ידעתם, כאיזה שעה?
ג.חייקה: זה ידענו כיום ראשון בערב.
לסקוב: מה היה העירוכון ב-8 לחדש?
ג.חייקה: לא היה עירוכון. לא ידענו.

לסקוב: האם יכל להיות שכשזזו 113 ו-126 דרומה, הם אצא זזו בשטח שלא היה ראש גשר, וכשתקף 113 ותקף 460 הוא תקף על ראש גשר שהוקם ובסקופות האחריים לא היה כח?
ג.חייקה: יכל להיות.

שטאטאטאט

ג.חייקה:

גם כדיעבר אנחנו יודעים את זה, מפני שנענו
מאזור "מרתף" את כביש התעלה לט עברנו וזה היה
כיריהם, ז"א הם עשו ראש גשר. וראינו את זה ביום השלישי טוב. הספקנו לצפות.

לסקוב:

מודיעין שלכם, חצפיה שלכם, ציווח מהפיקוד,
דיווח מאמ"ן - לא היתה לכם שום אינדיקציה מה
המצרים עושים כצד המזרחי של התעלה?

ג.חייקה:

אנחנו ידענו שהמצרים עברו, חפשו 1-2 מהתעלה
לאורך, העבירו מספר טנקים שאז ומחטיבות הסנקים של
הדויזיות שלהם עברו, וזה מה שידענו. למעשה, אנחנו היינו צריכים לרוץ לאזור
"הכרבה" ו"זרקור", רצנו והגענו ומכאן לחצנו מערבה ואז עלינו על ראש הגשר מ"חזיון"
כי 142 לא הגיע.

היו"ר אגרנט:

עד איפה רצתם?

ג.חייקה:

ירדנו עד "הכרבה" ו"זרקור".

7062

- לסקוב:
האם היה לכם קשר עם המעוזים וקיבלתם מהמעוזים אינפורמציה שהם חוקפים מעוזים פה; פה הם מקימים ראש גשר וכו'?
- ג. חייקה:
לא.
- לסקוב:
האם היו לכם פקודות במפ" מהפיקוד דרך האוגדה בקשר למעוזים את אלה שנות ואת אלה לא לפנות?
- ג. חייקה:
פינוי
אנחנו לא החסקנו עם המעוזים בכלל.
- לסקוב:
גם כהתקפות השניה? בהתקפה של חזיון?
- ג. חייקה:
לא.
- לסקוב:
העסק היה לקחת סרמפ על גשר ולהעביר שלושה-ארבעה פנקים לצד השני?
- ג. חייקה:
בריוק.
- לסקוב:
אני מבקש, אם אתה יכול לזכור או להסכר, בפקודות ש-271
ש-217 קיבלה מהאגודה, והפקודות ש-217 מהמפ"ל = נתנה
ל-113, 142 ו-126?
- ג. חייקה:
לרדת דרומה, כפי שאמרת, בצורה הזו, וכל התנגדות לשטוף אותה.
- לסקוב:
מה המטרה?
- ג. חייקה:
המטרה לרדת דרומה לכיוון הכרבה וזרקור, ויותר מאוחר לחזיון ושחף.
- לסקוב:
זאת הייתה הכוונה להגיע. מה הייתה הכוונה לעשות שם?
- ג. חייקה:
להקים את ראש הגשר?
- ג. חייקה:
כן.

לסקוב:

יש עוד שאלה אחת - מה התרגולת של עזרי שליטה בצה"ל?
איזה יחידה חייבת לשמור קשר עם היחידה השכנה? ימימה
או שמאלה? זאת אומרת, 460 היה חייב לשמור על קשר עם 217, או 217 היה חייב
לשמור קשר עם 460?

ג. חייקה:

שניהם.

לסקוב:

אין אחריות על אחד שהוא מוכבח להקים את הקשר?

ג. חייקה:

לא. אין אחריות מאת. הקמת הקשר נעשית הדרגתית

מי שעושה קודם. זה לא פקודה. יש גבול גזרות

שמחכננים. גם בקשר אפשר לתת גבול גזרות ובסקרה הזה נחננו את גבול הגזרות.

לסקוב:

מה היה ידוע למפקדת החטיבה על שיטת ההגנה של המצרים

ושיטת הצליחה והקמת ראש גשר?

ג. חייקה:

אני ידעתי שלמעשה המצרים - אני ישבתי המון זמן בתעלה;

ישבתי ארבע שנים - ממ"פ עד מג"ד - וידעתי שדוקטרינה

שלהם עד כמה שהייתה ידועה לנו ; שהם מעבירים חי"ר, אחרי זה המסוכנות,

ואחרי זה מעבירים את הסנקים.

לסקוב:

בשביל להקים ראש גשר או כבר בשביל לפרוץ את ראש הגשר?

ג. חייקה:

להקים ראש גשר על ידי חי"ר ומיד עוברות החטיבות המסוכנות

להרחיב את ראש הגשר, ואחר-כך להעביר דרכן טנקים.

לסקוב:

התופעה של חי"ר נ"ט וקומנדו נ"ט שהיתה כאן האם היתה

חדשה בשבילך? או היקף הכמות היה חדש?

ג. חייקה:

הכמות היתה חדשה. בשבילי השיטה לא היחה חדשה.

בזמן ההחשה נתקלתי בשמלים, ירו עלי שמלים וגם חיסלנו

אותם. יותר מאוחר בגזרה הצפונית היו גם סאגרים. זאת אומרת, צה"ל ידע שכל הענין הזה, אבל לא ידעו את הכמויות. בכתוביסלמעשה הכמויות האלה לא כאלה. התקנים לא כאלה. הם חגברו את היחידות שגברו ראשונות באמצעים נ"ט.

היו"ר אגרנט:

כמות הקומנדו היחה חדשה בשבילך?

כמות הכלי הנ"ט כמו סילים.

ג. חייקה:

מה היה לחטיבה או לגדודי החטיבה בשביל להלחם נגד

לסקוב:

החי"ר והנ"ט האלה?

מה שהיה זה מקלעים של סנקים.

ג. חייקה:

מרגמות היו לכס? היו צריכות להיות לכס?

לסקוב:

בתקן היה צריך להיות מרגמות. המרגמות תיעו יותר מאוחר.

ג. חייקה:

אני הגעתי לחטיבה די מאוחר, הייתי חדש בחטיבה. אינני

יודע אם החאפנו במרגמות. עד כמה שאני יודע בצה"ל בסדיר המרגמות 81 כמעט לא בסדיר לא היו מרגמות 81 ולא החאפנו אתם. באו לידי ביטוי, אם כי לכל פליחה היחה מרגמה 81. במילואים אני מתאר לעצמי שלא החאפנו במרגמות 81, וכשהם הגיעו לא ידעו להפעיל אותן.

מכחינת האכידות שהיו לסנקים של החטיבה שלך, יש לך מושג

לסקוב:

מה נפגע מאש נשק נגד סנקים ומה סנקים עצמם?

כאש נגד סנקים נפגעו לנו יותר. אינני יכול להגיד לך

ג. חייקה:

כמה בדיוק את האחוזים, אבל נפגעו יותר. אולי

בחמישים אחוז מטילים. כי לנו היו הרבה מגעים עם סנקים יותר מאוחר, וכל מגע עם סנקי אויב, אנהנו למעשה השמדנו חטיבת אויב 25 אחר-כך. שם לא יצאנו בשריטה אחת בסנק.

לסקוב:

שם היה לכם פארב.

ג. חייקה:

היה פארב והם לא החנהגו כמו שצריך.

ידין:

לך
אני רוצה לתאר ~~את~~ בקצרה איך אני מבין מה קרה באותו
בוקר, תחקן אותי אחר-כך אם אני טועה ואם לא, תאשר.

בדרך כלל זו חזרה על דברים שאמרת, אבל אני רוצה שהתמונה תהיה ברורה:
ביום שני בבוקר אתם מצד אחד עוסקים בהתקפות הסחה בצפון כדי לאפשר למעוז
בקנטרה ---

ג. חייקה:

זה עד הבוקר.

ידין:

לקראת בוקר, אני מתכוון, בהסחה כדי לחלץ אותם. באותו
זמן אתם יודעים מבחינת החזית בכללה אנו עובדים להתקפת
של אריק,
נגד כללית, כאשר אוגדה 142/נמצאת דרומה מכס. את זאת לא ידעתם?

ג. חייקה:

אנו ידענו שאריק עובר דרומה.

ידין:

אולי תרשום לך את ההערות לדברים שאני אומר.

אני חושב שהייתם צריכים לדעת לפי האינפורמציה שיש לי.
אני רוצה לדעת מה אתה ידעת באמת. לקראת יום שני בבוקר תאגידת-שלכם=
הפיקוד עובר להתקפת-נגד נגד המצרים. התקפה זו תבוצע כך שאוגדה של הגיס, כללית,
תחקוף מצפון לדרום, והאוגדה של אריק כללית, דרומה מכס, תימצא במצב סטטי בשלב
זה ולפי התפתחויות העניינים נראה מה שיהיה. בתוך האוגדה שלכם בשלב הבוקר
המוקדם עוד, אתם עוסקים בפעולות הסחה לחילוך, בזמן שחטיבה 460 דוהרת דרומה,
פחות או יותר, ושוטפת וצריכה לעשות מה שהיא רוצה. כאשר חטיבה 500 נמצאת יותר
מאחור עדיין מדוברת. התנועה של פעולת ההסחה שלכם היתה כפי שאתה תיארת. באותו
הזמן חטיבה 460 מתקרפת מרומה יפה מאוד, למעשה כמעט לא נתקלת בהתנגדות בשלב
הראשון עד שמגיעה לצירים של חטיבה וערוב וכל הסביבה הזו, והם מקבלים שם פקודה
לחקוף מערבה; נפגעים בחלקם די קשות, מבקשים שייעמדו לרשותם גדוד של חטיבה של

ארז שנמצאת יותר דרומה מהם, אבל לא יכולים לקבל אותם כי מפקד האוגדה איננו נותן לארז את האישור לכך. הם מקבלים את הגדוד של שמשי חתח פיקוד לעזרתם. באותו זמן שאחם מסיימים את פעולות ההסחה, ובאותו זמן קרו אוחן הפעולות ב-460, יש אינפורמציה בתחילה די מעוררת באוגדה, שלמעשה כמעט ואין התנגדות וכו'; אתם שומעים קודם ברשת הפיקוד אל האוגדה, ואחר-כך האוגדה נותנת לכם את הפקודה הזאת - יש להתקדם מיד מצד הפירדאן במהירות הרבה ביותר, ורצוי להעביר אפילו שלושה סנקים מערבה. אתם הולכים דרומה עם גדוד 113 ועם הגדוד השני שאינני זוכר כרגע את מספרו, כי גדוד אחד קיבלתם פקודה להשאיר חתח פיקוד בגזרה הצפונית.

פה עכשיו הנקודה שאני רוצה שתקשיב לה יפה - אתם מתקדמים ומגיעים פחות או יותר לאותה גזרה שבה 460 פעלה, או עדיין פועלת, בכל אופן פעלה - שלפי האינפורמציה שיש לנו (לא לך אולי, תחקן אותי אם אני טועה) ההתקפות האלה של 460 לא היו מוצלחות. להיפך, הם סבלו אכידות. ואתם למעשה, חוזרים על אותה פעולה ממש (אינני מדבר מבחינה טקטית פרטית - אם סנק פה או סנק שם); אתם חוזרים פעם על אותה פעולה כמעט באותה גזרה ותוקפים מערבה באותו מקום ש-460 תקפה ונכשלה. כשאתם מקבלים את הפקודה לזוז דרומה, אתם לא מקבלים פקודה מסודרת; האויב כך וכך, כוחותינו מדרום לנו - כך וכך, פעלו כך וכך; מצבם - כך וכך. או - אוגדה 142 נמצאת במצב כזה וכזה, אנחנו במצב כזה וכזה, חסיבה כזו פה ופה; - מלא אתם מקבלים הוראה כללית שהמהלך לא רע. לשטוף, מה שחשטפו, חשטפו ולהגיע לצד השני. אתם מתקדמים למעשה עם אינפורמציה מאוד מאוד ערטילאית. מודיעין אתם למעשה לא מקבלים מאוגדה עם תצ"אות או אינפורמציה יותר מדוייקת. אתם זזים. כשאתם באים לדרום אין לכם מושג מדוייק איפה בדיוק נמצאת 460. יש לכם גבולות גזרה כלליים, ואינכם יודעים בדיוק איפה כל גדוד נמצא. מפקד החסיבה שלך נמצא במצב לא כל כך נוח, והוא מנסה ליצור קשר עם מפקד 460, ונפגש אחר. יש לבניח שמפקד 460 מסר לו את האינפורמציה לפחות, מה קרה עד אותו רגע, ואפילו אומר לו: (אני רוצה שתחקן אותי אם זה נכון) - אנו תקפנו פה, נכשלנו, אני לא מציע לך

לתקוף באותה צורה. מפקד החטיבה שלך משתכנע שלחקוף מערבה בצורה כזאת זה לא טוב, והוא מודיע לאוגדה שלחקוף מערבה זו חתיה חכנית לא טובה. אבל הוא בכלל-זאת מקבל הוראה לבצע את ההתקפה הזאת ולהעביר מה שאפשר להעביר לשט. אתם מבצעים את ההתקפה הזו, ואחר-כך קורה מה שקורה כפי שאמרת. מה מכל התיאור הזה שתיארתי לך, נכון או לא נכון, או היה ידוע לך לפחות אז או לא?

ג. חייקה: בקשר למה שנקרא אינפורמציה או סיכום מודיעין עד כאן

וסיכום כוחותינו, לא קיבלנו כמעט. חוץ מ-460...

ידין: זאת אומרת שהתיאור שלי הוא נכון?

ג. חייקה: כן. חוץ מ-460 שחיתה באזור חביבה כללית וצריך ליצור

אתה מנע, לדבר עם מפקד החטיבה. בקשר לאריק - לא ידענו.

ידענו כללית שהוא מדרום באזור חמוטל. אבל לא ידענו מה בדיוק המשימה שלו. מה הוא הולך לעשות.

ידין: כשאתם קיבלתם את הפקודה בבוקר לזוז דרוסה, האם מפקד

האוגדה מסר לכם את החכנית תכולתה של הפיקוד? לדוגמה -

אני יודע שבקורסים מלמדים. אבל שאלתי אותך שאלה, ונניח שם שבאותו זמן לא היה

זמן להיכנס לפרטי-פרטים - אבל כללית, הפיקוד עובר להקפאת-נגד בהתקפת שתי

אוגדות. אוגדה הדרומית של אריק בשלב ראשון חתיה בחגנה או בחיפוי; האוגדה שלנו

תקוף מצפון לדרום. כן או לא?

ג. חייקה: אני לא קיבלתי פקודה כזאת. יכול להיות שהמח"ט קיבל

ולא העביר.

ידין: אתה לא ידעת?

ג. חייקה: אני לא ידעתי מזה. לא ידעתי שהולכת להיות התקפה דו-

אוגדתית. לא ידענו מזה.

בקשר לאינפורמציות אמרתי לך שלא קיבלנו מדוייק.
 קיבלנו על 460, אבל לא על ההחקפה בבוקר. חזרה מערבה - אני מניח שבגי,
 מפקד 460, אמר למח"ט מה שהיה בבוקר. והמח"ט בכל זאת המשיך, ולא פרער על
 הפקודה.

ידוע לך שהמח"ט היסס בשלב זה? ידין:

אינני בטוח. אינני יודע. ג. חייקה:

אתה לא יודע? ידין:

קשה לי להגיד לך אם הוא היסס או לא. ג. חייקה:

מה שמעת אחר-כך? בסיכומים? ידין:

בסיכומים גם לא. אני הייתי פצוע. ג. חייקה:

אחרי כן - במ.

לפני כן רשמה או
בס

- 61 -

ועדת החקירה - ישיבה קכ"ו
28.7.74 - בוקר
העד: אל"ם גיורא חייקה

חייקה: אני הייתי אז פצוע, כ-25,10 נפצעתי ולא הייתה בכל החקירים, ועד כמה שאני זוכר, עד כמה שנתקה אמר לי, הוא בזמן ההתקפה הוא דיבר עם גבי שלמעשה הם הולכים לתקוף יחד, ולא שאחד מחפה והשני מסתער.

ידין: כך אתה הכנת שנתקה שהוא הבין? שיחד עם 460 מחושים את ההתקפה.

חייקה: כדיוק, שהולכים לתקוף שתי חטיבות, מה שנשאר מסתי החטיבות. זאת הוא הבין והתחיל את ההתקפה.

ידין: לא ידוע לך על היסוס שלך?

חייקה: לא. ההיסוס בא אחרי זה, אני תיכף אסביר, ואת זה אני לא אסרה.

על התמונה הכללית הפעקודית אני לא ידעתי. אני מתאר לעצמי שגם נתקה לא ידע מה הולך להיות.

לא קיבלנו פקודה מסודרת. החטיבה לא ישבה בקבוצת פקודות, זה נספר בקשר. ונאמר "יורדים דרומה, לוקחים את זה וזהו, גדוד על "חכיבה", גדוד על "ערוב", 126 - הגדוד השלישי - נשאר למעלה".

ידין: למעשה גם בלי אינפורמציה על האויב?

חייקה: כלום. כמו שאתה תארת, עם מה שאני הכנסתי בקשר לתמונה. היה שלב, אחרי שהיה ברור ש-113 נדפק, כינס מפקד האוגדה את המח"טים של 460 ו-217 והתייעץ אתם מה לעשות, אם לתקוף בחזרה עוד התקפת. אני יודע מה שנתקה אמר. נתקה אמר לו "תראה, אני יכול לתקוף, אבל אין לזה שום סיכוי, זה לא ילך. אומץ - יש, נשאר לנו אומץ, אפשר לתקוף ולהגמר, אבל לפי דעתי צריך להתקפל ולהתארגן".

יריין: אבל זה היה בשלם שאחרי כשלון ההתקפה?

חייקה: זה היה בשלב הסופי, לקראת ערב, ואז התחילה התקפת הנגד שתארחי אותה.

היו"ר אגרנט: התקפת הנגד של המצרים?

חייקה: כן, של המצרים.

יריין: עכשיו שאלה שניה, גם כן מין שאלת סיכום כזאת.

החטיבה 217 כחטיבת מילואים - אתה אמנס הגעת אליה כחודש

לפני המלחמה - לפי דעתך כחטיב, ונעזוב כרגע את הציורים והזיכרונות, היתה מוכנה למלחמה? כחטיבת מילואים כסובך. מבחינת האימונים שלהם, מבחינת הארגון.

חייקה: החטיבה הזאת היתה מוכנה למלחמה. החטיבה הזאת התחילה לבנות אותה בשנת 61 - 1960, אלה הצוותים הראשונים של הצנטוריון,

כל הפליטה של הצנטוריונים למילואים זאת היתה החטיבה, יחד עם 205. מבחינת חומר, צוותים - היה חומר טוב מאד, גם הקצינים. היו פה ושם תקלות של טכניקה לחימה. אבל לפני המלחמה החטיבה הזאת ביצעה במסגרת אנגה 146 תרגיל שלדי על זחל"מים זכד', וכל מסגרת החטיבה למעשה היתה מגוייסת. ולפי מה שראיתי אז - והיה לי מושג די טוב מהסדיר לשם השוואה - החטיבה הזאת היתה בסדר, אם כי היו כל מיני תקלות בטכניקות לחימה. למשל, כשעולים לעמדה, פלוגה או גדוד עולים לעמדות טנקים. טנק אחד מחליף עמדה ואז כל הטנקים יורדים. אני לא יודע מתוך מה זה, או מתוך חוסר ידע או חששות או חיפוי. מא או, למשל, ירי, ירי לטווחים ארוכים. אני זוכר שאני עמדתי בשורה של טנקים שירו לטווחים של 5 - 4 ק"מ, שזה לא טווח אפקטיבי, זה לא רציני. וכל מיני דברים קטנים כאלה.

אחרי זה צריך לכסוח במשך ימי הרגיעה באימונים, באימונים

של טכניקות, אם כי עשו משהו. עשו למשל ירי מט"זים (מטווחים זעירים). אבל זה לא מספיק.

ידין: שאלה אחרונה מצידו, אתה עכשיו מפקד החטיבה הזאת?

חייקה: אני עכשיו מפקד החטיבה הזאת כשהגדודים האלה הם גדודים א רים, אנחנו החלפנו אותם, כי אנחנו עברו ל"ס-60".

ידין: גם הצוותים אחרים?

חייקה: הכל אחר. המג"דים והמ"פים וכל הקצינים נשארו, הצוותים הם צוותים חדשים, צוותי נח"ל.

ידין: שהוסבו?

חייקה: לא, הם פשוט התגייסו ונכנסו ישר לשריון....

ידין: היא היום חטיבה סדירה?

חייקה: לא, למעשה היא סדירה, כי הצוותים נמצאים בשל"ח. במקרה של גיוס הדבר יותר פשוט.

ידין: מה אתה, כמפקד חטיבה כזאת, מכל הלקח של המלחמה מה

אתה יישמתך בחטיבה שלך? הדברים העיקריים.

חייקה: קודם כל אני עוד לא הספקתי להתאמן, אם מבחינת אימונים

אתה שואל, ברגע שאני אשאף אתחיל להתאמן אני הולך לעשות -

זה גם לא מסוכס בגייס עדיין - אנחנו הולכים ללמוד וללמד את טכניקות הירי מחדש, לוחמה נגד טילי נ"ט, לוחמה בלייפה יותר, הנזעה עם סנקים בליילה, ירי בליילה יותר, אם כי בסדיר עשו את זה, אבל לא הרבה, במילואים - בודאי שלא, התמצאות בשטח, הרבה מאד, אלה בעיקר הדברים הגדולים.

מבחינת הצטיידות וקריאה מילואים, הרי יש מה שאלה של

חוספת אמצעים, אם אתה רוצה להכיא את החטיבה במינימום זמן - אתה צריך להשקיע

יותר אמצעים, אם זה בגיוס, אם זה בהובלת סנקים, זאת פונקציה ישירה של השקעה אמצעים.

מכחינת זיורוד וציורד אני חושב ששמעתם על זה הרבה מאד,

וחבל שאכזב את זמנכם.

יריין: לאיזה אנגדה אתה שייך עכשיו?

חייקה: אני עכשיו שייך לאנגדה 880.

יריין: של גבי אמיר?

חייקה: כן. זו חטיבה חדשה.

יריין: אני מבין שהחטיבה אחת מהאמנה.

חייקה: כן.

יריין: זו לא החטיבה שלכם?

חייקה: לא. חטיבה אחת מהאמנה, החטיבה שלנו תחאמן באוקטובר. בספטמבר

אנחנו עושים אימון שלדי, כלומר, הרגיל שלדי חטיבתי,

לפני אימוני הגדודים.

לנדוי: כאשר אתם נשלחתם לתפוס ראש גשר בגדה השנייה, בגדה הפערכית,

היה ברור לכם שב"חזיון" וב"שחף" יש גשרים ושיש אמת ראש

גשר רציני של המצרים בצד שלנו? זה היה ברור לכם?

חייקה: לא. אנחנו קיבלנו את הרושם מהפקודות האלה שלמעשה יש שם

איזה כוח קטן שננפנף אותו ונעבור. לא ניהנה תמונת מצב של

האויב ולא של כוחותינו בצורה רצינית ואחראית.

לנדוי: ובתצפית עין אי אפשר היה לראות את המצב הזה?

חייקה:

אי אפשר. אם אנחנו היינו צריכים לרוץ למעבר כאן
(מסמן על המפה, שזה מהברגה בטוחה של 10 ק"מ, וזה לא
פלטו, זה מטטה, אי אפשר היה לראות. בכלל בכל המלחמה הזאת הכעיה הייתה מודיעינית.
לא הייתה סבלנות, רצו כמו מי יודע מה, לא חיכו לקבל מודיעין רציני ואח"כ לחקוף
כמו שצריך. זה בניגוד לכל מה שמלמדים. זה התקפות יזומות שנהפכות מיד להתקפות
היחלפות. זה מה שהיה. ולכן רוב ההתקפות לא הצליחו.

ירין:

היכן אתה נפצעת?

חייקה:

אני נפצתי מצפון לסואץ ב-25.10.

ירין:

אחרי הפסקת האש?

חייקה:

כן. אנחנו היינו כחניון, ממש קרוב לחיץ. וגם זאת
הייתה טעות. שם חטפנו מכוון נסוג מכה אש רצינית, אח"כ
כטובן חיסלנו אותם, אבל ממכת האש הראשונה אני נפצתי ברגל וביד, ועכשיו יש
לי עם זה קצה בעיות. אבל לא נורא, נסתדר.

היו"ר אגרנט:

אנחנו מודים לך מאד על עדותך.